

Retouradres: Postbus 79092, 1070 NC Amsterdam

VERSLAG BEWONERSAVOND 9 MEI GEBIEDSONTWIKKELING PARNAS

De gemeente heeft de ambitie het gebied Parnas te ontwikkelen van een gebied met voornamelijk kantoren naar een gebied met een gemixt woon-werk milieu. Omdat we het belangrijk vinden een project te creëren die mede wordt gedragen door bewoners en belanghebbenden en omdat we graag de lokale kennis benutten over het gebied willen we de omgeving in een vroeg stadium bij dit plan te betrekken. Op donderdag 9 mei 2019 vond daarom een participatiebijeenkomst plaats met als doel belangen op te halen die spelen bij omwonenden en belanghebbenden van de gebiedsontwikkeling van Parnas. Voor de ontwikkeling van Parnas wordt een principenota geschreven: Deze nota is verkennend van aard en brengt de huidige fysieke en beleidsmatige situatie in kaart. Daarnaast wordt in abstracte termen de visie op de gebiedsontwikkeling van Parnas beschreven. Dit pakket wordt aan het college van B & W ter goedkeuring voorgelegd en vormt, mits goedgekeurd, het startsein voor het verdere proces. Op deze avond is een wandeling door het gebied gemaakt en is een presentatie gegeven door de gemeente Amsterdam over de opgave en de visie die er is voor het gebied. Hierbij was het doel om te beoordelen of de opgave die gemeente Amsterdam ziet voor Parnas overeenkomt met de aanwezigen en om belangen, ideeën en opmerkingen op te halen. In dit verslag treft u een overzicht van het resultaat van deze avond.

VERSLAG BEWONERSAVOND

Doel en resultaat van de avond

De gemeente wil de avond gebruiken om de ideeën te delen die er zijn over de huidige situatie van Parnas en de ideeën die er op dit moment zijn om het gebied te ontwikkelen. Daarbij wil de gemeente nagaan of zij op een vergelijkbare manier naar het gebied en de opgave kijkt als de bewoners doen. Hierbij is het doel om reacties op deze ideeën en de achterliggende belangen van de directe omgeving op te halen. Deze zullen in een apart hoofdstuk in de principenota worden meegenomen. Dit alles resulteert in een overzicht van belangen van de omgeving.

Aanwezigen

Aanwezig vanuit de omgeving waren vertegenwoordigers van: de VVE Wodan Dirk Schaferstraat 1-27, BewonersPlatformZuidas, de Frieslandstraat, D.Appeldoornstraat, De Fred (Fred Roeskestraat), Rechtbank Amsterdam, Rijksvastgoedbedrijf, RK Begraafplaats Buitenveldert en Spirit. Afwezig met bericht van verhindering Uitvaartcentrum Zuid.

Vanuit de zijde van de gemeente Amsterdam, Zuidas waren aanwezig: Coen de Rijk, verantwoordelijk projectmanager, Chris van Gent, landschapsarchitect, Thijs Copini, junior projectmanager, Kati Dijk, facilitator, Boukje Witten, omgevingsmanager en Marlies Hulshof, communicatieadviseur.

Proces van de komende periode

Coen de Rijk heeft toegelicht dat Zuidas nu bezig is met het opstellen van een Principenota voor Parnas. Met deze principenota wordt op basis van de verkenning en algemene visie op het gebied de principiële vraag gesteld of het wenselijk is het project concreter op te starten. Met andere woorden: is een ruimtelijk project een antwoord op de gestelde opgave? In deze fase vindt een globale verkenning plaats van het project en van de kansen, belemmeringen en risico's voor ontwikkeling, de richting en opgave voor het plangebied. In dit proces worden belangen vanuit de omgeving opgehaald, bijvoorbeeld door middel van deze bewonersavond. Deze belangen worden meegegeven met de principenota aan het College van B & W. Deze fase wordt afgerond door middel van een nota besluit van het College van B&W. Dit besluit vormt de start van concretere planontwikkeling.

De resultaten van die planontwikkeling worden vastgelegd in een Investeringsnota. De investeringsnota heeft als belangrijk doel om te bepalen of de mogelijkheden en kosten van het voorgestelde plan realistisch en haalbaar zijn. Zuidas maakt dit concreet door een stedenbouwkundig ontwerp, het programma en financiële doorrekeningen. In deze fase wordt uitgebreider samengewerkt met de omgeving en vindt er wettelijke inspraak plaats. De investeringsnota wordt door de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld.

Planning en afstemming met omgeving

Principenota:

- Verslag van 9 mei wordt rondgestuurd met de vraag of belangen juist geformuleerd en volledig zijn.
- De opgehaalde belangen van de avond worden als resultaat samen met de principenota aan het College van B & W meegegeven. De nota wordt na besluit openbaar.
- Oplevering principenota zomer 2019

Investeringsnota:

- Start na de zomer 2019
- Intensiever participatietraject met omgeving: De draad van de bewonersavond op 9 mei wordt opgepakt en input van omgeving wordt gevraagd op een verdergaand niveau.
- Oplevering zomer 2020

1. PARNAS NU: DE WANDELING

De avond startte met een wandeling langs een aantal belangrijke punten van Parnas: bij de rotonde van de Fred Roeskestraat, de tijdelijke parkeergarage/Spirit en bij het hoekpunt van de monumentale rechtbank. Gedurende de wandeling lichtte de verantwoordelijke projectmanager Coen de Rijk de karaktereigenschappen toe van het gebied en de eerste ideeën van de gemeente voor de gebiedsontwikkeling. Tijdens de wandeling konden de deelnemers reacties geven. Onderstaand een korte samenvatting van de opmerkingen van de aanwezigen:

- Parnas wordt nu als onveilig ervaren, met name 's avonds en 's nachts. "Het is vooral 's avonds stil, het voelt onveilig om vanaf het station naar huis te lopen".
- Als reden wordt onder andere genoemd het ontbreken van bewoning in het gebied Parnas, maar ook de 'ongewenste levendigheid van hangjongeren';. De overlast van hangjongeren lijkt met name te spelen in de Spinozabuurt en minder in Parnas zelf. "Vieze lucht uit de tunnel komt geconcentreerd tegen onze gevel aan."
- "Sluipverkeer is niet gewenst."
- "De plek is nu niet zo fraai, het wordt als grijs en saai ervaren."
- Het verlengde deel van de Fred Roeskestraat komt verloederd over.
- Een punt van kritiek is de verloedering buiten de grenzen van de projecten en Zuidas: achter de Warnersblokken is er gebrek aan beheer en handhaving. Last van luidruchtige groepen jongeren die veel lawaai maken en afval achterlaten.
- "Zorg voor voldoende parkeerplekken voor gebruikers van het Uitvaartcentrum en de Rechtbank."
- De buurt is kritisch op initiatieven voor de waterkom die het woon- en leefklimaat hier onder druk zetten. In 2015 was er een initiatief geweest van een jachthaven dat uiteindelijk geen doorgang heeft gevonden.
- Spirit wordt gevraagd hoe zij zichzelf zien binnen de gebiedsontwikkeling van Parnas.
- "Spirit geeft aan dat de locatie van het hoofdkantoor belangrijk is voor de organisatie; nu en in de toekomst. Vanzelfsprekend is Spirit bereid om in gesprek te gaan met de Gemeente om gezamenlijk te verkennen hoe en op welke wijze het 'Parnas' gebied verder kan worden versterkt."

2. PARNAS STRAKS: PRESENTATIE EN DISCCUSIE THEMA'S

Coen de Rijk licht de opgave toe voor Parnas. De gemeente Amsterdam voorziet de ontwikkeling aan de hand van drie thema's: Diversiteit, Verbinding en Groen, deze worden hieronder verder toegelicht. Aan de hand hiervan worden de eerste ideeën van de gemeente toegelicht aan de hand van een presentatie. Parnas is nu een relatief klein gebied en historisch gelaagd. Er is een goede bereikbaarheid met OV. NACH en Zuidasdok zijn al in ontwikkeling. De visie op de gebiedsontwikkeling vindt zijn basis in drie belangrijke kaders: de Visie Zuidas 2016, het Plan voor een groen Zuidas (2018) -beiden door de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld- en het Coalitieakkoord 2018-2022.

TOELICHTING DRIE THEMA'S

- **Diversiteit:** Een ontwikkeling van een gebied met enkel kantoorfuncties en dat niet toegankelijk is naar een gebied met een prettig, levendig leefklimaat. Een gebied waar wonen, werken en voorzieningen een plaats hebben. Waar gerecreëerd en verblijft kan worden. Een gebied waar je meer doorheen kunt lopen en dat op die manier zich beter leent voor ontmoeting in de openbare ruimte.

- **Groen:** Van een gebied met veel verharde oppervlakken, met een gebrek aan groen naar een gebied met veel groen, fijne verblijfsplekken en minder verharding. Parnas wordt onderdeel van een groen netwerk door middel van de aanleg van het zogenaamde Groene Oeverpark, op de plek waar nu de parkeerplekken zijn ten zuiden van het uitvaartcentrum Zuid. Dit park, wat voortkomt uit de ambities van 'Het Plan voor een Groene Zuidas' vormt een fijne plek waar groen en recreatie met elkaar gecombineerd worden. Het oeverpark vormt de verbinding tussen het toekomstige Dokdakpark op de ondertunnelde A10 en het Zuider Amstelkanaal. Door de toevoeging van meer groen in het gebied krijgt het gebied een fijner leefklimaat, kan neerslag beter wegzakken in de ondergrond (het gebied wordt meer 'rainproof') en wordt biodiversiteit gestimuleerd. Ook is er een wens om een bruggetje te maken vanuit het oeverpark naar de begraafplaats om dit gebied beter toegankelijk te maken.

- **Verbinding:** Dit heeft betrekking op ruimtelijke verbinding en bereikbaarheid & toegankelijkheid van het gebied. Met ruimtelijke verbinding wordt de verbinding verstaan die gemaakt wordt met het karakter van omliggende buurten en Zuidas breed. Hierbij vind een ontwikkeling plaats van een op zichzelf staand gebied naar een gebied dat aansluiting heeft met het karakter van aanliggende gebieden. Voor Parnas zuid wordt aansluiting gezocht met de hoge bebouwing, functies en stedelijkheid van Strawinsky Zuid. Dit vind plaats met de bouw van de nieuwe rechtbank en wordt verder doorgezet met de bouw van een hoger/groter bouwvolume op de plaats waar nu de tijdelijke parkeergarage voor medewerkers van de rechtbank is. Voor Parnas noord wordt het karakter doorgetrokken van Strawinsky noord, de prinses Irenebuurt en de Fred Roeskestraat. In Parnas noord wordt een iets lagere stedelijke dichtheid geambieerd met een focus op woningen en voorzieningen.

Wat betreft de bereikbaarheid en toegankelijkheid wordt gefocust op een autoluw gebied dat nog beter bereikbaar is met ov, fiets en te voet. Dit wordt gefaciliteerd met nieuwe wandel- en

fietspaden, verbreding van huidige routes en nieuwe passages vanaf station Amsterdam Zuid. In lijn met de stedelijke ambitie om het gebruik van begraafplaatsen als wandel- en gedenkpark te stimuleren, wordt gedacht aan een brugverbinding tussen het 'Oeverpark' aan de westzijde van Parnas en de begraafplaats.

BELANGEN VAN DE OMGEVING

Na de plenaire toelichting heeft een gesprek plaatsgevonden aan twee tafels om de belangen van de omgeving inzichtelijk te krijgen met betrekking tot Parnas. Alle aanwezigen konden dit toelichten en noteren op een speciaal kaartje. De gemeente heeft op basis van de ingevulde kaartjes en de inbreng aan tafels een samenvatting gemaakt en de belangen per thema geformuleerd. Daarnaast zijn ook vragen, ideeën en suggesties in dit verslag vastgelegd.

Diversiteit

Levendige en veilige buurt: Men vindt een gemengde wijk met wonen-werken en voorzieningen positief. Woningbouw draagt bij aan de levendigheid en sociale veiligheid van de buurt: "Maar kijk uit wat er neer wordt gezet ivm overlast. Airbnb graag weghouden, want dit creëert overlast. Zorg dat er in de oude rechtbank iets komt dat 's avonds open is, dat geeft meer levendigheid en een gevoel van veiligheid in de avonduren. Zorg dat er iets gebeurt in de buurt bijv. met d.m.v. een bibliotheek, les geven, vergaderen, wijkcentrum, buurtvereniging, cultuur, ontmoeten, kleinschalige horeca. Maak van de oude rechtbank iets moois, iets levendigs. Moet niet iets worden dat te veel mensen trekt, er is namelijk al een vrij grote druk op het gebied. Richt het vooral goed in. Losse gebouwen zorgen voor levendigheid en 'doorwaadbaarheid', maar kunnen ook sociaal onveilige hoekjes creëren. Kunnen we niet iets bijzonders maken waar mensen echt voor komen (bijv in monumentale rechtbank)? Kan de Zuidas geen rol spelen in de vestiging van een bioscoop of theater?"

In algemene zin wordt aangegeven door bewoners van de Warnersblokken dat men zich zorgen maakt over de leefbaarheid en kwaliteit van de Spinozabuurt mede door ontwikkelingen en werkzaamheden van de Zuidas. Men wijst erop dat er voldoende aandacht en zorg moet zijn voor het behoud van de Warnersblokken en de directe woonomgeving ervan.

- **(Sociaal veilige) Ontmoetingsplek:** Enkele bewoners hebben behoefte aan meer bankjes in de buurt. Aangegeven wordt dat de Spinozabuurt verloedert, waardoor het voor bepaalde groepen mensen aantrekkelijk wordt om te verblijven, terwijl die niet echt gewenst zijn. Aandachtspunt is dat er geen extra overlast ontstaat als gevolg van het niet beoogde gebruik van deze bankjes.
- **Behoud van rust in de buurt:** De buurt hecht waarde aan rust met name in de avond. De buurt was in 2015 tegen het initiatief voor een jachthaven in de waterkom Zuider Amstelkanaal. De buurt was hierop tegen vanwege de verwachte verslechtering van het woon- en leefklimaat: (parkeer)drukke en overlast, met name in de avonduren, geluid- en geuroverlast en verlies/vermindering van vrij uitzicht, zon en privacy, zwerfvuil en wildplassen overdag en 's avonds.

- **Ordentelijk en Schoon:** "Zorg voor voldoende fietsparkeerplekken, anders komt er overlast door het parkeren van fietsen. Zeker als er leuke/aantrekkelijke plekken worden gecreëerd."
- **Behoud van vrij uitzicht en zon:** de aansluiting met het karakter van de buurt en de hoogte-aansluiting van de bebouwing zijn voor de bewoners Warnersblokken belangrijke aandachtspunten. "Houd rekening met zichtlijnen en schaduwwerking van de gebouwen. Goede zichtlijnen en doorzichten behouden en creëren en genoeg zonlicht." Er zijn zorgen over de hoogte van het gebouw dat gebouwd gaat worden daar waar nu de tijdelijke parkeergarage is. Men is bezorgd dat er veel schaduwwerking is en dat de zichtlijnen van het gebouw het uitzicht verpesten. Wat zou de richting van de woningen moeten worden (hoe positioneer je een woningbouwblok in het gebied)?
- **Voorzieningen:** "Er zijn nu weinig winkels", enkele bewoners geven aan behoefte te hebben aan een supermarkt in laag prijssegment (Deen/Lidl).
- **Behoud van leefbare buurt, ook tijdens de bouw**

Groen

- **Meer groen:** "Meer groen en meer groene verblijfplekken in Parnas is erg fijn. Er zijn nu weinig fijne plekken om te recreëren in het gebied. Het is erg grijs en veel verharding. Er is ook water nodig voor het groen onder de flat."
- **Sfeervol:** Men wil graag grote bomen, veel kleuren, lagere beplanting, bloeiende planten (kleur door het hele jaar heen), dat is ook goed voor insecten.
- **Meer verbinding en toegankelijkheid:**
Over de gemeentelijke ambitie om het gebruik van de begraafplaats middels een brug te stimuleren zijn de meningen verdeeld. Aan de ene kant is de begraafplaats een mooi gebied dat aanleiding biedt om beter te gebruiken, Aan de andere kant is het een gebied waarbij rust hoort. Deze rust zou verstoort kunnen worden. Bovendien is het gebied al toegankelijk via de hoofdentree.
- **Functioneel groen en ontmoeten:** "realiseer niet alleen kijkgroen, maar ook groen dat 'gebruikt' kan worden, bijvoorbeeld voor spelen." Ook wordt aangegeven dat "goed moet worden gezocht naar leuke wandelroutes en verblijfsplekken. Als voorbeeld wordt de route langs het Zuider Amstelkanaal genoemd. Het verzoek wordt aan de gemeente gedaan om deze routes en plekken beter tot z'n recht te laten komen. Op deze manier worden ze beter gebruikt en vormen ze meer aanleiding voor ontmoeting
- **Schoon en heel:** Door de aanwezigen wordt gewezen op het belang van goed beheer van het groen." Er is veel doodgegaan van wat onlangs is aangeplant. "Tegengaan van verloedering vormt heeft een groot aandachtspunt." Dit speelt met name in het verlengde van de Fred Roeskestraat bij de Warnersblokken. Er is veel zorg over het feit dat bij projecten het projectgebied wordt opgeknapt, maar dat de flanken net buiten het project buiten beschouwing worden gelaten. "Neem de flanken mee in het project en zorg dat deze goed onderhouden worden." Een deel van de aanwezigen heeft veel last van hangjeugd bij de Warnersblokken in de avond. "De Fred Roeskestraat is heel erg mooi aangepakt, en dat houdt ineens op bij de rotonde. Vanaf daar verloedert het een beetje." "Er zijn veel projecten zichtbaar waarbij van alles wordt opgeknapt, maar waarbij het achteraf niet goed onderhouden wordt. Zaken als straatvegers zijn nauwelijks zichtbaar. Als er groen wordt bijgeplaatst, dan verdwijnt het na een paar jaar. Dan is het zogenaamd tijdelijk. zoals: plantenbakken in het verleden."

- **Duurzaam:** Aangegeven wordt dat BREEAM Excellent (duurzaamheid certificaat: manier om duurzaamheid van een project/gebouw te kwalificeren en te stimuleren) de standaard zou moeten worden bij de ontwikkeling van Parnas. Bijvoorbeeld groene daken op de gebouwen.

Verbinding

- **Voldoende parkeerplekken handhaven:** aangegeven wordt om voldoende parkeerplekken te realiseren voor het uitvaartcentrum, de rechtbank en andere kantoren. "De bezoekers van uitvaarten moeten wel op loopafstand van het Uitvaartcentrum kunnen parkeren, ze zijn vaak oud en niet zo mobiel." Ook wordt het risico benoemd dat door het weghalen van parkeerplekken, het in de omliggende woonstraten drukker wordt.. "Het is nu al vol op piekmomenten (bijv wanneer er gelijktijdig een uitvaart en een zitting in de rechtbank is)." Ook leidt dit tot extra zoekverkeer om dat bezoekers niet uit de buurt komen. Dit leidt tot gevaarlijke situaties.. Vooral voor ouderen en mindervaliden is het belangrijk om op loopafstand van de begraafplaats/uitvaartcentrum te kunnen parkeren. De aanwezige vertegenwoordiger namens de rechtbank geeft aan dat het ook voor de rechtbank geldt. "een zitting is al spannend, dus maak van parkeren geen obstakel". "Verderop mag je maar één uur parkeren. Bij grote zittingen is het nu al een probleem. De rechtbank heeft 1.000 tot 1.500 bezoekers per dag. Hoe verhoudt zich dit tot autoluw?" "Als er ook kantoren komen, dan wordt de parkeerdruk vrij hoog". Er is angst dat de auto's in de omringende buurten worden neergezet ("in de ochtend om half zeven staat bijvoorbeeld de Irenestraat ook al vol met auto's").

Goed bereikbaar, ook met de auto: Bereikbaarheid van de kantoorpanden wordt als essentieel aangemerkt. Spirit geeft aan dat het kantoor perfect ontsloten is ten opzichte van het ov, en ook met auto is het goed bereikbaar. Bereikbaarheid van het gebied met enkel ov is nog geen optie. Spirit heeft busjes die de stad in moeten. Ook voor de auto is er nog een rol. Er zijn ook bewoners die stellen: het autoluwe beleid kan ook strenger. Er kan van mensen geëist worden die geen auto nodig hebben dat ze met openbaar vervoer komen. Door weinig parkeerplekken te faciliteren stimuleer je automatisch dat minder mensen met de auto komen. De zorg wordt geuit dat door de bouw van NACH er een toename is van extra verkeer en sluipverkeer. Dit zou nog eens extra vergroot worden als er een groot kantoorpand bijkomt in het gebied.

- **Veilige fietsroutes:** aangegeven wordt dat het fietsverkeer al heel druk is en op sommige kruispunten onveilig. Let op zicht en breedte rond Parnassusweg; tweezijdig fietspad zou doorgetrokken moeten worden naar het IJsbaanpad. Er zijn nu chaotische situaties met ouders die kinderen naar school brengen.

Overige belangen:

- Beheersing van grondwaterstand en beschermde inblik begraafplaats voor RK Begraafplaats Buitenveldert
- Informatie over planvorming en ontwikkeling voor alle betrokkenen

Opmerkingen, vragen en suggesties

- Er wordt aangegeven dat de drie thema's containerbegrippen zijn en dat 'diversiteit' een vaag begrip is waarvan niet goed te begrijpen is wat er achter zit. Coen de Rijk beaamt dit. Hij geeft aan vooral te kijken naar de subtermen per thema. Deze geven meer gevoel en richting aan het thema. En bovendien kan het zo zijn dat aan het eind van deze avond de conclusie getrokken wordt dat een andere term passender is.
- Er wordt door een deelnemer op basis van het verhaal van de gemeente geconcludeerd dat de ontwikkeling van Parnas voor een belangrijk deel al bepaald is door het kleine oppervlak van Parnas, de ontwikkeling van NACH en het blijven bestaan van de monumentale rechtbank. De kern van de ontwikkeling zit dan globaal in de west/noordwesthoek van het gebied. Coen de Rijk geeft aan dat de puzzel op hoofdlijnen op zich snel te leggen is, maar dat veel nog niet vast ligt en ook afhankelijk is van andere partijen.
- *Dit idee is na de bewonersavond, op 14 mei nagezonden:* Het idee om een hoog frequent mini buurtbusje te laten rijden van bijvoorbeeld de Beethovenstraat (Goede Doelen, Cityhotel en andere gebouwen aan deze straat) via Prinses Irenestraat (Thomaskerk) via Station Zuid met een bochtje over de Parnassusweg naar de Fred Roeskestraat. (Rechtbank, Uitvaartcentrum Zuid, meerdere bedrijven, meerdere scholen) vervolgens via IJsbaanpad naar het Stadionplein (o.a. parkeergarage onder AH). En dan weer terug. Het verbindt ook meerdere tramlijnen met elkaar. Het kan een belangrijk alternatief zijn voor het autoverkeer. Parkeerplaatsen kunnen worden opgeheven, er hoeven geen dure parkeergarages te worden gebouwd wat ruimte biedt voor vergroening. Misschien kan dit busje worden gekoppeld aan het busje aan de Zuidkant van station naar Gelderlandplein.
- *Wat is bekend over het programma voor Parnas en hoe concreet is dat?*
 - In de principenota komt een minimum/maximum aantal vierkante meters per type functie (wonen/ kantoren / voorzieningen). Dit zijn echter in dit stadium grootte bandbreedtes. In de volgende fase van planontwikkeling zal toegewerkt worden naar meer specifieke oppervlaktes.
- Vraag: Er moeten 4.000 bomen terug geplant worden als compensatie voor Zuidasdok. Waar komen die in dit gebied?
 - Er wordt Zuidasbreed bekeken waar 4.000 bomen geplant kunnen worden. In geval van ondergrondse parkeervoorzieningen is het de ambitie om te werken met een voldoende gronddekking bovenop de garages, zodat ook hier grotere bomen zich kansrijk kunnen ontwikkelen.
- Vraag: Wat is de status van deze avond?
 - De inbreng die Zuidas vanavond krijgt, wordt meegenomen bij het opstellen van de principenota. Er komt ook een verslag dat binnen twee weken wordt toegestuurd. Zuidas zal dan vragen om te reageren of alle belangen juist geformuleerd en volledig zijn.
- Vraag: Welke bestemmingsplannen gelden er in en rondom gebied Parnas?
 - Binnen het plangebied is op dit moment het bestemmingsplan Zuidas-Parnas vigerend wat sinds 9 september 2015 in werking is. Behalve voor de kavel nieuwbouw Rechtbank zijn er geen voorziene ontwikkelingen meegenomen in

het bestemmingsplan. Voor de gebiedsontwikkeling van Parnas zullen de vigerende bestemmingsplannen in het gebied sowieso aangepast moeten gaan worden.

- Vraag: Wat gebeurt er met de tijdelijke rechtbank?
 - Na de oplevering van de nieuwe rechtbank zal deze leegkomen en gedemonteerd worden. Er wordt nog bekeken of tijdelijke huisvesting van een andere invulling gewenst en mogelijk is.
- Vraag: op de plek van de parkeergarage komt toch een hoge toren?
 - Hierover is nog geen besluit genomen. Dat vindt plaats in de volgende planontwikkelingsfase. Het is wel zo dat volgens het Luchtindelingsbesluit op die locatie tot een hoogte van 96 meter gebouw mag worden. Vanuit de stedenbouwkundige gedachte van het doortrekken van het kerngebied van de Zuidas (met een hogere stedelijke dichtheid) in de zuidzijde van Parnas is het hier ook op zijn plaats om een groter volume te realiseren. Of dit in de vorm van een hoge toren zal gebeuren is de vraag. Wel zien we deze locatie bij de tunnelmonding van de Dokzone als een geschikte locatie om een bijzonder gebouw te realiseren. Tot slot dient ook gerealiseerd te worden dat een groter gebouw op die locatie een gewenste barrière kan zijn voor fijnstof en geluid, zodat in Parnas uiteindelijk een prettiger woon- en leefmilieu ontstaat. Om deze reden is een kantoorfunctie ook logischer dan wonen op die plek.
- Vraag: Is een mogelijke hoge toren in de Zuidwesthoek van Parnas niet strijdig met de ambitie om een fijn woon- en leefmilieu te creëren in de rest van Parnas?
 - Coen de Rijk geeft aan dat het niet al besloten is om hier een hoge toren te realiseren. Maar mocht hiervoor gekozen worden, dan zal er goed gekeken worden naar de vorm en hoogte van het gebouw en wat voor effect dit heeft op de rest van Parnas. Een wat plumpe lagere toren zou uiteindelijk meer nadelige effecten kunnen hebben, dan een slanke hoge toren.
- Vraag: Hoe zit het met de vieze lucht die uit de toekomstige tunnel van de onder tunnelde A10 komt?
 - Deze wordt gefilterd, en is sowieso minder dan in de huidige situatie. We zullen bij de concretere planontwikkeling in de volgende fase ook veel onderzoek gaan uitvoeren. Onderzoek naar de luchtkwaliteit hoort daar ook bij. Dan zal ook het effect van de tunnelmonding duidelijker worden.

Toevoeging: het blijkt dat deze beantwoording niet klopt. In lijn met de beantwoording van het raadsadres van de Irenebuurt d.d. 25 november 2018 over aanvullende maatregelen Zuidasdok is reeds door de gemeente aangegeven (brief d.d. 25 maart 2019) dat *"de invloed van het project Zuidasdok op de luchtkwaliteit beperkt is. Op een aantal plaatsen is sprake van een beperkte toename van de concentraties luchtverontreinigende stoffen en op andere plaatsen van een beperkte afname van de concentraties. De concentratietoename is alleen op zeer kleine afstand van de tunnelmonden 'relevant'. Daarom is er geen aanleiding om aanvullende maatregelen te treffen ten behoeve van de luchtkwaliteit."*

- Coen de Rijk: we willen het verminderen van auto's faciliteren, maar 'hoe' is nog niet duidelijk.